

§ 10, stk. 2. I overensstemmelse med § 18, hvorefter bestyrelsen af kasse- og regnskabsvæsenet er henlagt til økonomiudvalget, er den særlige regel i landkommunallovens § 10, stk. 2, om kasse- og regnskabsudvalgets tilsynsførende virksomhed udeladt, idet denne bestemmelse er en reminiscens fra en ældre opfattelse, hvorefter kasse- og regnskabsudvalget i sognekommunerne skulle være et blot tilsynsførende udvalg.

Medens de nærmere regler om forberedelsen og behandlingen af sagerne i kommunalbestyrelsen hører hjemme i forretningsordenen, og reglerne om den kommunale administrations forretningsgang har sin plads i regulativer og tjenesteforskrifter, har den hidtidige retstilstand, for så vidt angår kommunens økonomiske forvaltning, herunder bevillingssagernes behandling, været, at de nærmere regler skal optages i styrelsesvedtægten. Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse hermed.

Kapitel VI.

Tilsynsmyndighederne.

Den nuværende organisationsform for det almindelige tilsyn med kommunalforvaltningen er i alt væsentligt en videreførelse af den efter *landkommunalloven af 1867* og *købstadkommunalloven af 1868* gældende ordning.

Efter *købstadkommunalloven* og *landkommunalloven af 1933* udøves det almindelige tilsyn af indenrigsministeriet og amtsrådene, idet der sondres efter kommunetype, således at tilsynet med købstæder m. v. og amtskommuner varetages af indenrigsministeriet, medens det enkelte amtsråd fører tilsyn med de i amtsråds kredsen beliggende sognekommuner, herunder kommuner med omegnskommune-status i henhold til *købstadkommunallovens* § 34, stk. 3. For de sidstnævnte kommuners vedkommende henhører dog spørgsmål om stadfæstelse og ændringer i styrelsesvedtægter under indenrigsministeriet.

Der er efter den gældende ordning intet almindeligt underordningsforhold mellem indenrigsministeriet og amtsrådene, for så vidt angår sidstnævntes tilsyn med sognekommunerne, og det statslige islet i tilsynet med disse er stort set indskrænket til amtmandens formandskab i amtsrådet. Amtmanden har imidlertid ingen vetoret eller mulighed i øvrigt for at suspendere amtsrådets beslutninger.

Efter kommunalordningen i *Norge* er såvel primærkommunerne — herreds- og bykommunerne — som sekundærkommunerne — fylkeskommunerne — i deres forvaltning undergivet et statsligt tilsyn.

Dette tilsyn indebærer bl. a., at en række i

loven nærmere angivne vedtagelser og dispositioner, som foretages af kommunestyret, skal forelægges tilsynsmyndigheden til godkendelse, og udøves, for så vidt angår samtlige primærkommuner, *af kongen eller af den, som kongen giver fuldmagt dertil*. En sådan fuldmagt er i vid udstrækning meddelt kommunal- og arbejdsdepartementet og fylkesmanden, og denne fuldmagt er navnlig for fylkesmandens vedkommende udvidet flere gange, senest i 1964.

I praksis er opgaverne fordelt således mellem fylkesmanden og departementet, at dispositioner af mindre vidtrækkende karakter, f. eks. påtagelse af garanti eller optagelse af lån under et vist beløb eller med en kortere afdragetid, anvendelse af fondsmidler og afhændelse af fast ejendom inden for nærmere angivne beløbsrammer o. l., alene skal forelægges fylkesmanden til godkendelse.

Tilsynet med fylkekommunerne udøves af kongen.

Derudover føres der af fylkesmanden en almindelig *legalitetskontrol* med primærkommunernes virksomhed, medens en tilsvarende legalitetskontrol med fylkeskommunerne ikke er foreskrevet i fylkeskommuneloven.

Også i *Sverige* er både primærkommunerne — landskommunerne, köpingar og städer — og sekundærkommunerne — landstingskommunerne — undergivet statens tilsyn, som også her indebærer, at en række i loven nærmere angivne vedtagelser og dispositioner skal forelægges tilsynsmyndigheden til godkendelse.

Tilsynsmyndigheden er for så vidt angår tilsynet med primærkommunerne Kungl. Maj:t i statsrådet (inrikesdepartementet) og landshövdingen (länsstyrelsen), idet opgaverne gennemgående er fordelt således, at tilsynet i almindelighed udøves af länsstyrelsen, og kun særligt kvalificerede beslutninger skal forelægges kongen. Sager, der skal forelægges kongen til godkendelse, skal indsendes gennem länsstyrelsen.

For landstingskommunernes vedkommende er tilsynsmyndigheden Kungl. Maj:t i statsrådet (inrikesdepartementet).

Den almindelige legalitetskontrol med kommunernes virksomhed er i *Sverige* organiseret på en anden måde end i Danmark og Norge.

I *Sverige* udøves legalitetskontrollen ved, at der gennem „besvärsinstitutet“ er mulighed for gennem klage til de statslige myndigheder at få en beslutning underkendt. En klage skal, for så vidt angår primærkommunernes virksomhed, fremsættes for länsstyrelsen, men dennes afgørelse kan indbringes for Kungl. Maj:t i regeringsretten. Denne klageret tilkommer enhver, der er „medlem“ af kommunen, det vil sige bor i kommunen, ejer fast ejendom der